

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **S. A. D.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2023, č. j. OAM-140/ZA-ZA11-P09-2023,
takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobkyně *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí, kterým žalovaný zastavil řízení o opakovaně podané žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Jde o to, jestli se žalovaný řádně zabýval otázkou, zda ve Venezuele od rozhodnutí o předchozí žádosti žalobkyně nedošlo k natolik významné změně, která jej měla vést k opětovnému meritornímu posouzení této žádosti.

II. Rozhodnutí žalovaného a dosavadní průběh řízení

2. První žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně v únoru 2019 spolu se svým manželem a dcerou (tehdy nezletilou). Opřela ji zejména o obecně špatnou situaci ve Venezuele. Necítila se tam bezpečně. Se státními orgány ale žádné konkrétní problémy neměla.

3. Žalovaný jí rozhodnutím ze dne 29. 11. 2019 mezinárodní ochranu neudělil. Žalobu proti tomuto rozhodnutí soud zamítl rozsudkem ze dne 14. 10. 2022, č. j. 41 Az 3/2022-51. Obecně špatnou humanitární, ekonomickou a bezpečnostní situaci bez dalšího nepovažoval za důvod pro udělení jakékoliv z forem mezinárodní ochrany. Podanou kasační stížnost Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost (usnesení ze dne 24. 1. 2023, č. j. 2 Azs 259/2022-46).
4. V únoru 2023 žalobkyně podala opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Při poskytnutí údajů k žádosti uvedla, že je proti současnému režimu a vládě. Svůj názor v minulosti otevřeně vyjadřovala v přítomnosti podobně smýšlejících osob. Domnívá se, že z důvodu svého politického názoru její rodina nedostávala potravinové balíčky. To v první žádosti neuvedla, protože tyto informace nepovažovala za důležité. Situace ve Venezuele se časem ještě zhoršila. Obecně je tam nebezpečno, je tam vysoká kriminalita, nefunguje zdravotnictví.
5. Rozhodnutím ze dne 18. 9. 2023, č. j. OAM-140/ZA-ZA11-P09-2023 („rozhodnutí žalovaného“), žalovaný shledal opakovanou žádost žalobkyně za nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Řízení o ní podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti žalobkyně. Shromáždil si několik zpráv o Venezuele. Konkrétně vycházel z *Informace OAMP – Venezuela: Bezpečnostní a politická situace v zemi – Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv* ze dne 12. 7. 2022 a *Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuela* ze dne 3. 10. 2022. Žalobkyně se s těmito podklady seznámila. Nenavrhla však žádné doplnění, ani se k nim nijak nevyjádřila.
6. Žalobkyně podle žalovaného neuvedla žádné nové skutečnosti, které by jej měly vést k opětovnému posouzení její žádosti. Snahou žalobkyně zůstat v Česku se zabýval již v předchozím řízení. Nejedná se o nový, ani o relevantní důvod. Stejně tak se žalovaný již zabýval i obecně špatnou situací ve Venezuele. Nepovažoval ji však samu o sobě za důvod pro udělení mezinárodní ochrany. S tímto závěrem navíc souhlasily i správní soudy. Žalobkyně neuvedla žádné nové informace, které by mohly na závěru žalovaného cokoliv změnit.
7. Pokud jde o politické názory, kvůli kterým žalobkyně údajně nedostávala potravinové příděly, o tomto problému v předchozím řízení nemluvila, ač mohla. Nejedná se proto o novou skutečnost, kterou žalobkyně nemohla uvést dřív. Žalovaný se jí nezabýval pouze v důsledku pasivity žalobkyně. Navíc jde o nepodložené domněnky. O žádných jiných problémech v souvislosti se svým politickým přesvědčením žalobkyně nemluvila. Žalobkyně připustila, že si její rodina dokázala zajistit potraviny a našetřit na cestu do Česka. Nelze proto říct, že by její rodina ve Venezuele výrazně strádala. Jediným důvodem opakované žádosti je zjevná snaha žalobkyně legalizovat si tu pobyt. K tomu však bude muset využít institutů zákona o pobytu cizinců.
8. Na základě shromážděných informací o zemi původu žalovaný dospěl k závěru, že ve Venezuele nedošlo od doby podání předchozí žádosti k žádné zásadní změně, která by mohla představovat novou skutečnost.

III. Žaloba

9. Žalobkyně namítá, že navzdory formálnímu neuvedení nových skutečností nelze opakovanou žádost o mezinárodní ochranu považovat za nepřipustnou, pokud se od předchozího pravomocného rozhodnutí zásadně změnila situace v zemi původu (rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96). Žalovaný musí zdůvodnit, že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o mezinárodní ochranu.

10. Žalobkyně zdůrazňuje, že do Česka nepřicestovala sama, ale se svou rodinou – s manželem a dcerou. Manželovi žalobkyně je již 66 let. Návrat do Venezuely je pro něj kvůli jeho věku v kontextu humanitární krize a jeho politických aktivit nemožný. Existuje u něj vysoká pravděpodobnost vážné újmy či pronásledování. Touto skutečností se však žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval.
11. Nezabýval se ani posouzením aktuální situace ve Venezuele. Pouze bez odkazu na jakýkoliv zdroj konstatoval, že k žádné významné změně nedošlo. V odůvodnění rozhodnutí pak odkazuje na dvě zprávy o Venezuele. Nijak ale nepřibližuje jejich obsah. Nedovozuje z nich žádné konkrétní závěry. V rozhodnutí ignoruje aktuální politickou a bezpečnostní situaci ve vztahu k žalobkyni. Neporovnává obsah informací shromážděných v předchozím řízení s těmi, které shromáždil nyní. Venezuela je zemí, která prochází hlubokou politickou, ekonomickou a humanitární krizí. Situace v takových zemích je turbulentní a může se rychle měnit. Aby žalovaný dostal povinnosti přezkoumatelně zdůvodnit své rozhodnutí, měl alespoň stručně uvést, proč má za to, že k žádné relevantní změně situace v zemi původu nedošlo a jaké podklady o tom vypovídají. Při posuzování případných změn situace v zemi původu hraje významnou roli i čas. Žádost žalobkyně žalovaný naposledy meritorně posoudil v roce 2020. Lze předpokládat, že se situace Venezuely se od té doby mohla změnit.
12. Žalobkyně odkazuje na zprávu *Amnesty International* o situaci v oblasti lidských práv za rok 2022. Podle této zprávy byl nadále vážným problémem Venezuely nedostatečný přístup k hospodářským a sociálním právům. Většina populace zažívá nedostatek potravin a nemůže získat odpovídající zdravotní péči. Bezpečnostní složky reagovaly nepřiměřenou silou a dalšími represivními opatřeními na protesty, do nichž se zapojily různé vrstvy obyvatelstva s cílem požadovat ekonomická a sociální práva, včetně práva na vodu. Přetrvávala beztrestnost za probíhající mimosoudní popravy ze strany bezpečnostních složek. Zpravodajské služby a další bezpečnostní složky se souhlasem soudního systému nadále svévolně zadržovaly, mučily a jinak špatně zacházely s osobami považovanými za odpůrce vlády N. M. Do konce roku ze země uprchlo více než 7,1 milionu obyvatel. Tyto informace podle žalobkyně dokládají, že situace ve Venezuele je stále velmi nestabilní a kritická. V případě takových zemí je proto vždy nezbytné, aby se správní orgán zabýval aktuální situací a jejími změnami.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalobkyně neuvedla nic, co by ve smyslu zákona o azylu bylo možné považovat za nové skutečnosti. Ani žalovaný je nenašel. Žaloba označuje za novou skutečnost to, že manžel žalobkyně dosáhl vysokého věku. To však nelze podřadit pod § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Žalovaný odmítá i námitku, že se ve svém rozhodnutí neopírá o podklady pro jeho vydání, ale pouze je vyjmenovává. Žalovaný nemá povinnost doslovně ze zpráv citovat. Podklady pro vydání rozhodnutí obsahově odpovídají závěrům správního orgánu, protože z nich vychází.

V. Hodnocení věci soudem

14. Žaloba *není důvodná*.

15. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a odst. 1 zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které (b) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
16. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
17. Unijní základ tohoto ustanovení představuje čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. *následné žádosti*. V odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést předběžné posouzení, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda lze žadatele uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (odst. 3). Zároveň podle odst. 4 tohoto ustanovení mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotyčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
18. Podle čl. 42 odst. 2 procedurální směrnice mohou členské státy ve vnitrostátním právu stanovit pravidla pro předběžné posouzení podle článku 40. Tato pravidla mohou, mimo jiné (a) uložit dotyčnému žadateli povinnost, aby uvedl skutečnosti a předložil důkazy, které odůvodňují nové řízení, a (b) povolit, aby proběhlo předběžné posouzení pouze na základě písemného podání bez osobního pohovoru.
19. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19).
20. Rozhodnutí žalovaného všem těmto požadavkům vyhovuje. Žalobkyně totiž opravdu oproti své žádosti z roku 2019 netvrdí nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Při poskytnutí údajů k opakované žádosti uvedla pouze to, že chce zůstat žít v Česku. Jak ale žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zdůvodnil, tato skutečnost není bez dalšího relevantní ve vztahu k některé z forem mezinárodní ochrany.
21. Žalobkyně má v obecné rovině pravdu, že při posuzování opakované žádosti o mezinárodní ochranu se žalovaný musí zabývat i tím, zda se od posledního posouzení žádosti nezměnila situace v zemi původu cizince do té míry, že by zvyšovala pravděpodobnost udělení

mezinárodní ochrany. Muselo by se jednat o takovou změnu, která buď (1) ve vztahu k individuálním důvodům, pro které cizinec žádá o mezinárodní ochranu, zvýší pravděpodobnost, že bude čelit pronásledování nebo vážné újmě (např. změna politického režimu). Anebo (2) o takovou změnu obecné situace, která by takovému nebezpečí vystavila v podstatě kohokoli (typicky vypuknutí intenzivního ozbrojeného konfliktu). Z odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti by pak mělo být zřejmé, že se žalovaný situací v zemi původu a jejím případným vývojem zabýval.

22. V napadeném rozhodnutí žalovaný pouze stručně konstatuje, že ve Venezuele od doby, kdy meritorně posuzoval předchozí žádost žalobkyně (listopad 2021), případně od doby ukončení řízení u Nejvyššího správního soudu (leden 2023), nedošlo k žádné zásadní změně, která by mohla představovat novou relevantní skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Soud by si určitě dokázal představit o něco podrobnější zdůvodnění závěru, že v zemi původu nedošlo k žádné relevantní změně poměrů. Přesto však v tomto směru nepovažuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Podstatné je, že tento závěr má oporu ve správním spisu.
23. Dvě zprávy, které si žalovaný shromáždil, se zabývají obecnou bezpečnostní a politickou situací v zemi i stavem dodržování lidských práv. Tyto zprávy mluví o stejných problémech, na které poukazuje ve své žalobě žalobkyně s odkazem na zprávu *Amnesty International*. Nejedná se však o žádné nové informace. Nedostatek potravin a léků, výpadky elektřiny, potlačování opozičních hlasů, hyperinflace, bezpečnostní problémy a z toho plynoucí bezprecedentní ekonomická a humanitární krize, která donutila miliony Venezuelanů opustit svou vlast, trvá již několik let. Přestože je tamní situace nesmírně tíživá a soud má pochopení pro neochotu žalobkyně vrátit se do Venezuely, již ve svém předchozím rozhodnutí konstatoval, že samo o sobě to není dostatečným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nebo humanitárního azylu. A v tomto ohledu se bohužel nic nezměnilo.
24. Za novou skutečnost nelze považovat ani žalobkyní namítané dosažení vysokého věku jejího manžela, případně další důvody, které se týkají výlučně jeho osoby. Těmito skutečnostmi se žalovaný zabýval v řízení vedeném o opakované žádosti podané manželem. Žalovaný má povinnost každou žádost posuzovat individuálně. To také udělal. Ani v případě manžela žalobkyně však neshledal důvody pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti. A krajský soud mu dal za pravdu (srov. rozsudek ve věci vedené pod sp. zn. 41 Az 43/2023).
25. Žalobkyně v řízení uváděla jednu novou skutečnost – problémy se získkem potravinových balíčků. Dává to do souvislosti s jejím opozičním politickým názorem. Žalovaný má však pravdu, že tyto skutečnosti měla uvést již v předchozím řízení. Pokud to bez jakéhokoli ospravedlnitelného důvodu neučinila, jde to pouze k její tíži. Žádný ospravedlnitelný důvod přitom neuvedla ani v žalobě. Nejde proto o novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně ostatně v tomto směru žádné žalobní námitky nevznáší.
26. Žalobkyně tedy nesplnila podmínky pro opětovné meritorní posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu. Neuvedla a ani se neobjevily takové nové skutečnosti, které bez jejího zavinění nebyly předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které by zároveň svědčily o tom, že by žalobkyně mohla čelit pronásledování nebo vážné újmě. Zároveň ve Venezuele nedošlo od posledního posouzení její žádosti k takové významné změně situace, že by sama o sobě byla důvodem pro meritorní posouzení opakované žádosti žalobkyně. Žalovaný proto

postupoval správně, pokud tuto opakovanou žádost posoudil jako nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
28. Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.
29. O návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku její žalobě soud samostatně nerozhodoval, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 22. listopadu 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce